

ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ФУТБОЛОМ НА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ФУНКЦІЇ ТА ЗДОРОВ'Я КУРСАНТІВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Іван ГЛАЗИРІН, канд. біол. наук, професор,

Володимир АРХИПЕНКО, канд. пед. наук,

Дарія ШАРІПОВА, канд. психол наук, В. Юрченко,

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України

Одним із основних факторів підвищення працездатності, як інтегрального показника здоров'я організму людини, є систематичні заняття фізичними вправами [1]. Спортивні ігри, в тому числі і футбол, у цьому відношенні займають чільне місце, адже крім фізичних навантажень, ті хто займаються отримують ще й емоційну розрядку, що й визначає їх високу популярність серед любителів активної рухової діяльності. Особливо це стосується курсантів вищих навчальних закладів цивільного захисту, адже засвоєння програми їх підготовки, а потім виконання професійних обов'язків прямо залежать від високого рівня здоров'я, працездатності та стану розвитку психофізіологічних функцій. В той же час, слід відмітити, що досліджені даного напряму виявлено недостатньо, це й було мотивом для наших наукових пошуків.

Для практичної реалізації поставленої мети і завдань дослідження нами використані методи вивчення документальних матеріалів, антропометрії, визначення адаптивних можливостей серцево-судинної системи організму за Р. М. Баєвським [2], автоматизована методика "Інтест".

Комплексне обстеження пройшли 12 футbolістів 19-20-річного віку III-IV курсу Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України. У контрольній групі було 11 досліджуваних дорослих чоловіків, що систематично не займалися фізичними вправами. На момент експерименту всі обстежувані були відносно здоровими і допущеними лікарем до систематичних занять футболом.

У результаті проведених досліджень встановлено, що тривалі, не менше, ніж 6 місяців, заняття футболом істотно підвищують функціональний стан центральної нервової системи, функції короткотривалої пам'яті на числа і розподіл та переключення уваги курсантів-пожежників.

Також систематичні заняття футболом упродовж шести місяців не менше 2 разів на тиждень з тривалістю занять 70-80 хвилин істотно підвищують адаптаційні можливості курсантів-пожежників, відповідно поліпшують їх фізичну працездатність та загальний фізичний стан.

Значне підвищення адаптаційного потенціалу, фізичної працездатності та загального фізичного стану у результаті підвищення рухової активності ігрового характеру істотно впливає на стійкість організму курсантів до респіраторних захворювань.

Показники адаптаційного потенціалу на рівні задовільної адаптації,
~ 242 ~

визначені за Р. М. Баєвським [2], функціональної проби Руф'є-Діксона на рівні посередніх значень та середнього рівня фізичного стану, визначеного за Е. А. Пироговою з співавт. [3], можуть бути інформативними для встановлення стійкості курсантів-пожежних до респіраторних захворювань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апанасенко Г. Л. Охрана здоровья здоровых: некоторые проблемы теории и практики / Г. Л. Апанасенко // Валеология: диагностика, средства и практика обеспечения здоровья. – СПб.: Наука, 1993. – С.49-60.
2. Баевский Р. М. Донозологическая диагностика в оценке состояния здоровья // Валеология: диагностика, средства и практика обеспечения здоровья / Р. М. Баевский, А. П. Берсенева. – СПб.: Наука, 1993. – С. 33-48.
3. Пирогова Е. А. Влияние физических упражнений на работоспособность и здоровье человека / Е. А Пирогова, Л. Я. Иващенко, Н. П. Страшко. – К.: Здоров'я, 1986. – 147 с.

УДК 614.849

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ІНКЛЮЗИВНОСТІ БУДІВЕЛЬ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ЕВАКУАЦІЇ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Павло ГОРДЄЄВ, Ярослав БАЛЛО, канд. техн. наук,

Ольга БЕДРАТЮК, Олександр ЖИХАРЄВ,

Український науково-дослідний інститут цивільного захисту

Нині розвиток будівельної галузі спрямований на забезпечення не тільки комфорtnих умов життєдіяльності людини, але й на забезпечення інклюзивності будівель і споруд різного функціонального призначення для їх безпечної експлуатації та забезпечення безпечної евакуації людей у разі пожежі.

Актуальною проблемою в галузі пожежної безпеки є врахування потреб маломобільних груп населення (далі - МГН), зокрема під час проектування шляхів евакуації, які складаються з коридорів, сходових кліток, дверних прорізів тощо.

Частина вимог до шляхів евакуації містить положення щодо об'ємно-планувальних рішень будівлі, унормованих кутів підйомів і спусків для пандусів, влаштування перил та тактильних смуг, а також вимоги до облаштування зон безпеки на шляхах евакуації. Вищезазначені вимоги встановлюються ДБН В.2.2-40 [1]. Крім того, під час проектування евакуаційних шляхів і виходів слід враховувати базові вимоги [2].

За час дії [1] фахівцями проектних організацій та експертами у галузі пожежної безпеки було виявлено низку недоліків і розбіжностей щодо вимог ДБН, які впливають на безпеку МГН та на доцільність окремих